

Univerzita Karlova
Právnická fakulta
nám. Curieových 901/7
116 40 Praha 1

Oponentský posudek disertační práce JUDr. Jakuba Hollmanna „Svěřenské fondy v komparativních souvislostech“

Na základě rozhodnutí děkana Právnické fakulty University Karlovy jsem byl ustanoven oponentem disertační práce disertanta JUDr. Jakuba Hollmanna na téma „Svěřenské fondy v komparativních souvislostech“. K oponentuře mi byla předložena jmenovaná disertační práce, kterou disertant zpracoval pod vedením školitele doc. JUDr. PhDr. Davida Elischera, Ph.D., o celkovém rozsahu 132 strany.

Aktuálnost tématu

Téma je aktuální s ohledem na to, že se jedná o institut svěřenských fondů, který je zcela nový a vymyká se české, resp. kontinentální právní kultuře a tradici. V současné době neexistuje v české literatuře ucelenější monografie, která by se svěřenskými fondy zabývala. V zahraniční literatuře se však jedná o téma, které je zpracováno velmi podrobně.

Náročnost tématu

Jedná se o náročné téma, které v sobě spojuje nutnost znalosti mezinárodního práva, různých právních odvětví i jejich teoretických východisek. Právní úprava je relativně kusá, a tudíž musí těžiště práce spočívat ve využití zahraničních pramenů a rozboru zahraniční judikatury.

Hodnocení práce

Práce je kumulací vědeckých publikací rozebírající právní úpravu svěřenských fondů v anglosaském právním prostředí. Tuto kumulaci je však možné označit za syntézu, neboť je provedeno kritické zhodnocení popisovaných institutů, jejich kategorizace a začlenění do rámce právní úpravy svěřenských fondů.

Autor zvolil takřka výhradně deskripční metodu prezentace české, francouzské, německé, lichtenštejnské a české právní úpravy institutu, což je na škodu obsahu práce. Použitá literatura je bohatá, skromnější je použití judikatury. Práce je shromážděním literatury a části judikatury k danému tématu, tyto prameny však nejsou vědecky zhodnoceny a zkoumány tak, aby dali textu systém a řád.

Podrobněji je rozebrána pouze právní úprava trustu. Právní úprava německá, lichtenštejnská, ale i česká je zmíněna pouze povrchně. Zcela pak absentuje popis v názvu práce zmíněných komparativních souvislostí. Stejně tak třetí část práce, která je zvaná komparace zahraničních právních úprav správy cizího majetku žádnou komparaci neobsahuje a obsahuje pouze popis právní úpravy ve Spolkové republice Německo a Lichtenštejnském knížectví. Přitom právě úprava v těchto zemích přes shodnou terminologii nemá s trustem příliš mnoho společného. Komparace se tak přímo nabízí. Slíbené komparativní souvislosti nejsou obsaženy ani ve čtvrté části práce, která pojednává o české právní úpravě svěřenských fondů.

Práce uspokojivým způsobem rozebírá všechny aspekty svěrenských fondů. V práci nicméně postrádám začlenění institutu svěrenských fondů do kontextu kontinentální právní úpravy a zmínku o institutech souvisejících, jako je např. tzv. „blind trust“. Blind trusty by totiž mohly být řešením často se vyskytujícího problému střetu zájmů úřední osoby, která je zároveň podnikatelem či ovládající osobou korporace. Zároveň by jeho existencí byla šetřeno jedno ze základních lidských práv, kterým je vlastnické právo.

Stále diskutovanou otázkou je také míra zveřejňování údajů o svěrenských fondech. Některé jurisdikce umožňují on-line přístup i k údajům týkajícím se obmyšleného. Nabízí se ale otázka, zda se tím poněkud nedevaluje smysl svěrenských fondů. Na druhou stranu jsou někdy svěrenské fondy označovány jako zbraně hromadné nespravedlnosti, neboť mohou sloužit jako nástroj legalizace výnosů z trestné činnosti. K této legalizaci však mohou být použity i korporace, konsorcia nebo nadace. O tomto aspektu trustů v práci rovněž nic nenajdeme.

Bylo by vhodné také rozebrat rozsudek Soudního dvora ECJ 646-15 ze září 2017, v němž soud uzavřel s tím, že svěrenské fondy je nutno považovat za právnické osoby, těžící z možnosti svobody usazování. V takovém případě ale evropská legislativa týkající se legalizace výnosů z trestné činnosti vyžaduje zveřejňování informací o obmyšlených.

Další kritikou, kterou je možné proti institutu svěrenských fondů vznést je to, že mohou poskytovat ochranu před odpovědností za dluhy.

Grafická úprava je na dobré úrovni. Jazykové a stylistické zpracování práce jsou na dobré úrovni.

Práce disertanta s literaturou a judikaturou spočívá často pouze v jejich nekritickém přejímání. Disertant ale prokázal, že literaturu umí správně používat a citovat z ní.

V rámci celkového hodnocení disertační práce lze uvést, že se jedná o práci částečně kompilační, která není příliš bohatá na vlastní myšlenky.

Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Za jakých okolností může být narušena ochrana majetku soustředěného ve svěrenském fondu?

Uplatní se u svěrenských fondů princip protržení korporátního závoje?

Doporučení práce k obhajobě:

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 23. 5. 2018

doc. JUDr. Aleš Rozehnal, Ph.D.